שאלות ותשובות בהלכה

מצאתי כרטיס רב-קו אנונימי טעון בכסף או שמצאתי כסף באוטובוס של חברה חילונית – האם מותר לקחת לעצמי?

מתוך שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א בדיני ממונות, נזיקין והלכות גזילה

מעיקר הדין מותר לקחת את הכרטיס או הממון לעצמך, שכן ברשת ציבורית או חברה ממשלתית חל הכלל ש"רוב מוציא ממון" ודינו כיאוש מדעת גמור.

בסוגיה זו (הקשורה לחושן משפט סימן רנט וסימן תיח) הרחיבו רבני בית המדרש ודנו בהגדרת תחבורה ציבורית והחברות המפעילות אותה:

- **הכלל של רוב מוציא ממון:** בדיון הובא פסק מהפתחי תשובה לפיו כאשר חפץ או ממון נמצאים במקום שבו רוב האוכלוסייה המשתמשת אינה שומרת תורה ומצוות או שמדובר בגויים, חל הכלל ההלכתי "כל דפריש מרובה פריש" (כל דבר שפירש – מהרוב הוא פירש).
- **יאוש גמור מראש:** אדם המאבד כרטיס אנונימי (ללא שם או תמונה) או שטר כסף באוטובוס, יודע מיד שאין לו שום דרך או סימן לאתר אותו, והוא מתייאש ממנו באותו רגע ממש. יאוש זה מוגדר כ"יאוש גמור" (כמו אדם שקונה כרטיס במפעל הפיס ויודע שאם יאבד – הלך הכסף). לכן, המוצא זוכה מן ההפקר ומותר לו להשתמש בכסף או להטעין את הכרטיס לשימושו האישי.

התשובות נערכו על פי שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א ועל פי פסקים שקיבל מאת הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל ומגדולי הפוסקים, והן לעיון בלבד. אין לסמוך על האמור כאן להלכה למעשה, ובשאלה פרטית יש לפנות לרב או לבית הוראה.

הוראת המשפט

בית מדרש להכשרת דיינים ומורי הוראה

לימודי הלכה ברמה גבוהה ועיון ישיבתי מעמיק על פי גדולי הפוסקים, בראשות מורנו הרב אלחנן פרץ שליט"א, גאב"ד "חוקת משפט".

שימוש בדיני תורה בפועל ותעודת הסמכה בסיום המסלול · שיעור חושן משפט בכל יום שלישי בערב, שכונת רוממה, ירושלים

חפשו בגוגל: "בית הוראה הוראת המשפט"

סרקו את הקוד
לאתר הוראת המשפט

להרשמה ולפרטים: 02-62-60-680 · horat-hamishpat.co.il

© 2026 הוראת המשפט · כל הזכויות שמורות